STANOVISKO RADY

ze dne 5. července 2004

ke konvergenčnímu programu Slovenska na období 2004 - 2007

(2004/C 320/10)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ([1]), a zejména na čl. 9 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Komise,

po konzultaci s Hospodářským a finančním výborem,

VYDALA TOTO STANOVISKO:

Dne 5. července 2004 Rada posoudila konvergenční program Slovenska, který se týká období let 2004 až 2007 a který rovněž obsahuje orientační výhledy do roku 2010. Program z velké části splňuje požadavky týkající se údajů podle revidovaného „souboru pravidel platných pro obsah a formu stabilizačních a konvergenčních programů".

Cílem rozpočtové strategie, na níž je program založen, je snížit celkový schodek veřejných financí na 3,0 % HDP do roku 2007 z hodnoty 3,6 % HDP v roce 2003 tak, aby bylo splněno maastrichtské kritérium rozpočtového schodku – v souladu s těmito průběžnými cílovými hodnotami: 4,0 % HDP v roce 2004, 3,9 % HDP v roce 2005 a 3,9 % HDP v roce 2006. Očekává se, že ke snížení schodku dojde hlavně v roce 2007.

Program předpokládá úpravu založenou na snížení primárních výdajů o 1,5 procentního bodu HDP. Tato snížení jsou z velké míry podpořena strukturálními reformami, převážně v oblasti zdravotní péče a sociální ochrany, které již většinou byly stanoveny právními předpisy a nabyly platnosti. Reformy na straně výdajů probíhají na pozadí dalekosáhlého, avšak podle očekávání v podstatě příjmově neutrálního balíku opatření daňových reforem (s účinností od začátku roku 2004); tyto daňové reformy v zásadě představují přesun daňového zatížení z přímého na nepřímé zdanění. V roce 2005 bude dále zaveden kapitalizační důchodový pilíř, který povede k poklesu příjmů veřejných financí, počínaje odhadovanou hodnotou 0,5 procentního bodu HDP v roce 2005 a konče hodnotou 1 procentního bodu HDP na konci doby trvání programu.

Na základě momentálně dostupných informací se zdá, že makroekonomický scénář, z něhož tento program vychází, odráží realistické předpoklady růstu, tj. růst o něco vyšší než 4 % v letech 2004 a 2005 a zrychlení růstu na téměř 5 % v letech 2006 a 2007 – s ohledem na další posilování vývozu v důsledku rozšíření vývozní kapacity, které umožnily přímé zahraniční investice. Očekávaný pokles nezaměstnanosti bude vyžadovat důrazné prosazování politiky, která bude řešit zakořeněné strukturální problémy pracovního trhu - s ohledem na skutečnost, že míra nezaměstnanosti je na Slovensku dosud velmi vysoká. Výhled rychlé dezinflace po roce 2004, kdy bude postupně dokončována deregulace cen a zvyšování nepřímých daní, je realistický, pokud budou plně potlačeny druhotné účinky. Zejména vývoj mezd, včetně mezd ve veřejném sektoru, by neměl vycházet z minulého inflačního vývoje.

([1]) Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1. Dokumenty, na které se tento text odvolává, naleznete na následující internetové stránce:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

Program předpokládá snížení schodku veřejných financí na referenční hodnotu 3 % HDP v roce 2007 a jeho další pokles v následujícím období. Při předpokládaném velmi razantním růstu slovenského hospodářství se rozsah a způsob snížení schodku nejeví jako velmi ambiciózní. Je však třeba přihlédnout zejména k těmto ovlivňujícím faktorům: zamýšlené snížení primárních výdajů, pokles příjmů v důsledku důchodové reformy a částečně mimořádná úprava provedená v roce 2003. Přístup k rozpočtu vyjádřený v programu se jeví jako postačující ke snížení schodku na hranici 3 % HDP do konce doby trvání programu. Rizika týkající se rozpočtových výhledů se v celkovém horizontu programu jeví jako celkově vyvážená. V roce 2004, kdy se očekává marginální nárůst schodku, je situace příznivější. Zdá se, že nejzávažnější rizika se týkají výdajů a souvisejí zejména s případným zpožděním navrhovaných dalších reforem zdravotnictví a nedostatečnou další racionalizací veřejného sektoru.

Dosažení cílů v oblasti schodku bude záviset na schopnosti vlády regulovat primární výdaje, což by umožnilo stanovení závazných střednědobých výdajových stropů. Pokud prováděné strukturální reformy povedou k vyššímu růstu než jaký je stanoven v konvergenčním programu z května roku 2004, pak by se této příležitosti mělo využít k urychlení rozpočtové úpravy, zejména přednostním použitím nadrozpočtových příjmů k rychlejšímu snižování schodku. Tím by se nejen zvýšila pravděpodobnost, že co nejdříve a nejpozději v roce 2007 bude dosaženo schodku nižšího než 3 % HDP, avšak rovněž by se vytvořily podmínky pro splnění druhého významného fiskálního cíle vyjádřeného v programu, tj. dosažení téměř vyrovnaného nebo přebytkového strukturálního stavu rozpočtu dříve než v roce 2010, jak je stanoveno v programu, a pro dosažení dostatečného zajištění, aby schodek nepřekročil prahovou referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou Smlouvou pro kritérium schodku, a to při běžných makroekonomických výkyvech. Rovněž by tak byly vytvořeny lepší předpoklady pro řešení potenciálního výrazného nárůstu přílivu kapitálu.

Podle programu má míra zadlužení vzrůst v období let 2003 až 2005 o 2,5 procentních bodů na hodnotu 46,4 % a pak opět klesnout na 45,5 % v roce 2007. Zdá se, že Slovensko se nachází v poměrně dobré situaci, aby se vyrovnalo s rozpočtovými náklady souvisejícími se stárnutím obyvatelstva. Dlouhodobá udržitelnost závisí na přísném dodržování cílů fiskální konsolidace a na plném provádění zamýšlených politik. Demografické předpoklady, na nichž jsou založeny výhledy obsažené v programu, zejména pokud jde o porodnost, jsou možná poněkud optimistické. Hlavní ohrožení dlouhodobé udržitelnosti pramení z neprovedení nebo zpoždění reforem nebo z jakéhokoliv odstoupení od reforem již provedených.

Dne 5. července 2004 Rada na základě doporučení Komise rozhodla, že Slovensko má nadměrný schodek ve smyslu čl. 104 odst. 6 Smlouvy a s cílem tuto situaci ukončit vydala Slovensku podle čl. 104 odst. 7 doporučení, v nichž vyjádřila své rady ohledně vhodné politiky.

Klíčové předpovědi podle slovenského konvergenčního programu

	2003	2004	2005	2006	2007
Reálný růst HDP (%)	4,2	4,1	4,3	5,0	4,7
Růst zaměstnanosti (%)	1,8	0,5	0,6	0,6	0,9
Inflace vyjádřená harmonizovaným indexem spotřebitelských cen (HISC, %)	8,5	8,1	4,0	2,9	2,5
Celkové saldo veřejných financí (% HDP)	– 3,6	– 4,0	– 3,9	– 3,9	– 3,0
Hrubé veřejné zadlužení (% HDP)	42,8	45,1	46,4	46,1	45,5